

Sturing op basis van feitelijk energiegebruik

Lage en hoogfrequente monitoring energiegebruik (CONCEPT)

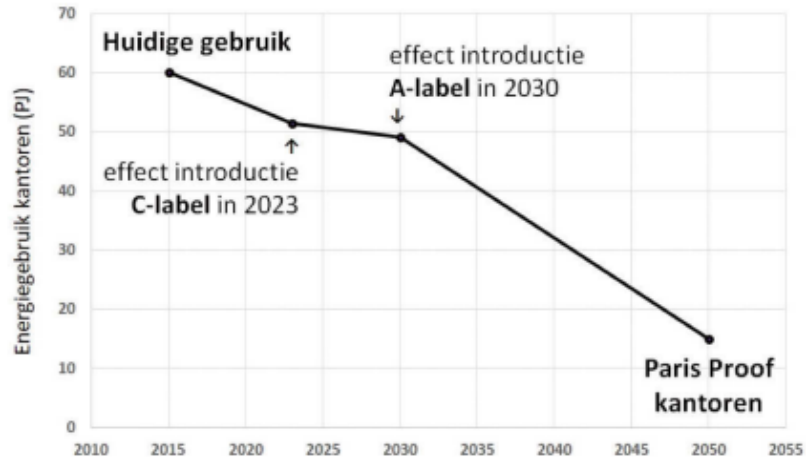
Thomas Verhoeven, Rinus Vader

Actualiteiten college Bouwstenen voor Sociaal
Amersfoort, 22 juni 2021

Gemodelleerd gebruik of werkelijk gebruik

Grafiek 1. De binnenkort verplichte energielabels voor kantoren, een C-label in 2023 en A-label in 2030, vormen slechts de opmaat voor het Paris Proof traject

Onze ervaringen met energie prestatie modellen

- Energielabels
- BENG nieuwbouw
- BREEAM certificaat

Energiemeters liegen niet...

- Aardgasvrij
- Paris Proof
- Nul-op-de-Meter

Monitoren in dezelfde eenheid kWh/m²GO.jaar

Exploitatie gebouw

tot 2030

tot 2050

Toekomstvast

Energetisch in balans

Ambitieniveaus

Label C*

Label A*

Aardgas
loos

Eindnorm
BZK*
(concept)

Paris
proof

CRREM 2,0

BENG*

Energie
neutraal

CRREM 1,5

Nul op de
meter

Autarkisch

Energie
positief

CO₂-
neutraal

Energiegebruik
kWh/m² GO.jaar

Ingangsdatum
overheidsbeleid

2023

2030?

2050

Wetgeving
bestaande bouw

2021

Wetgeving
nieuwbouw

Zelfvoorzienend
ontkoppeld van
nutsvoorzieningen

bij bouw en sloop
betrokken CO₂

energiegebruik

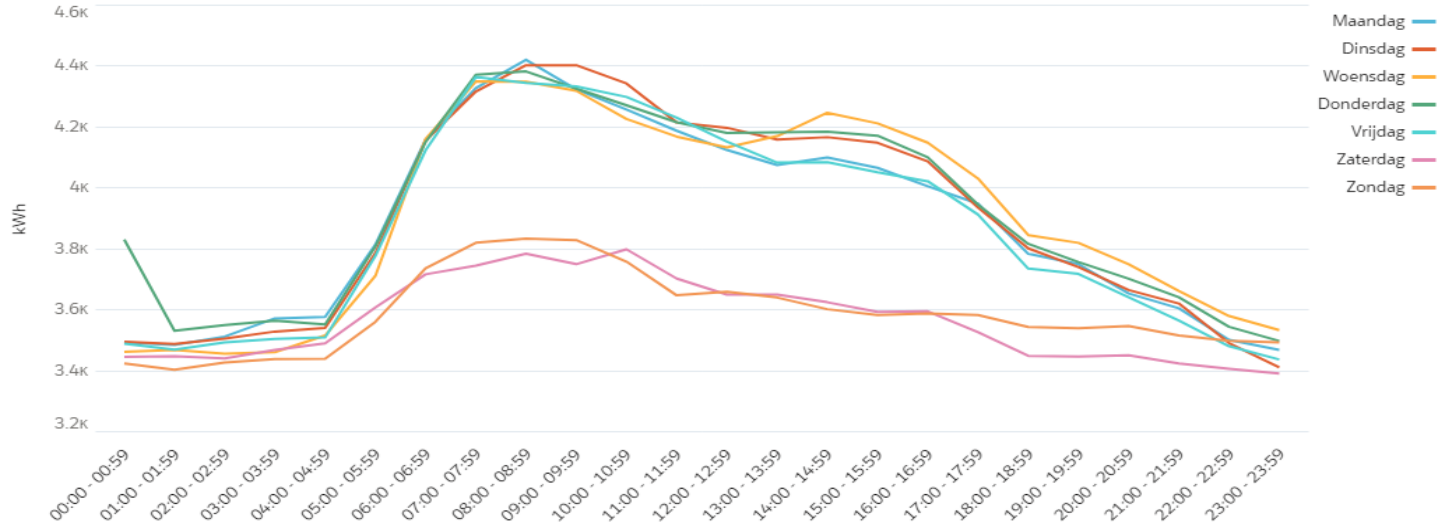
duurzame opwekking

Belang van monitoring energiegebruik

1. Bewustwording
2. Bijsturen energietransitie
3. Kwaliteit verbeteren dienstverlening

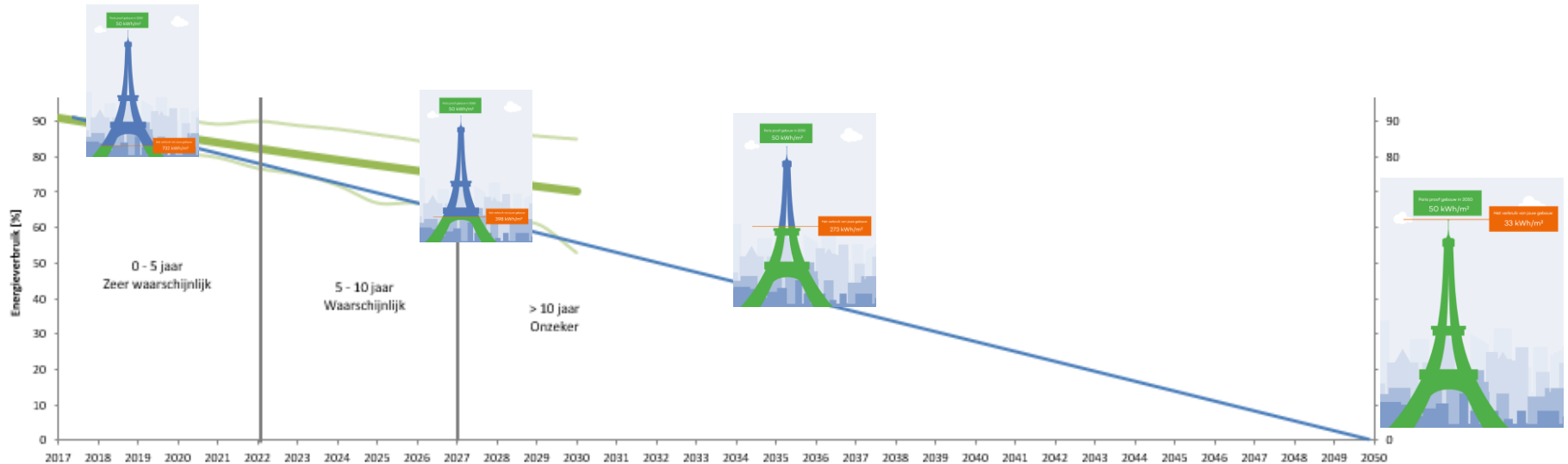
Bewustwording: Hoogfrequente monitoring

Dagelijks gemiddelde verbruik [kWh]

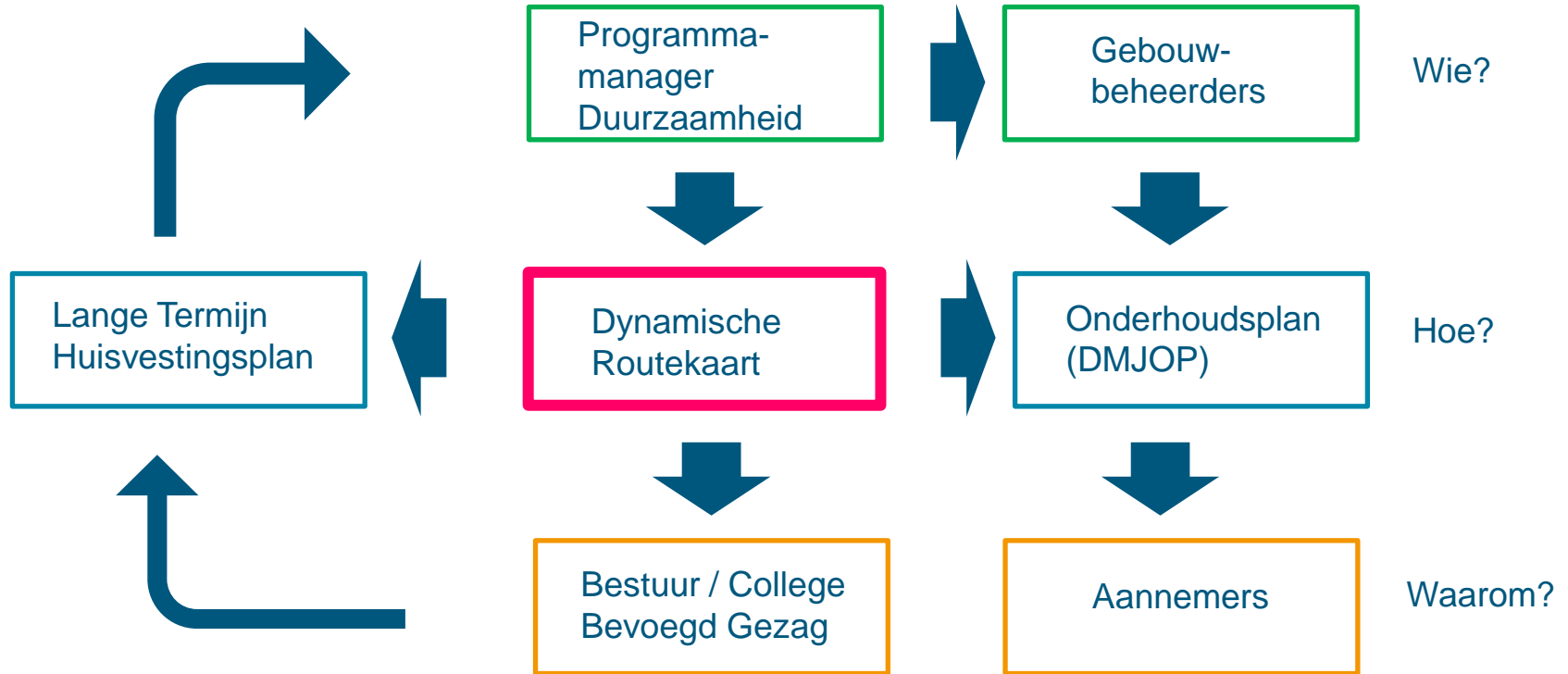
- Inzicht in prestatie van installaties
- Bijhouden van facturen
- Energiemanagementsysteem ISO 50001

Bijsturen energietransitie: Laag frequente monitoring

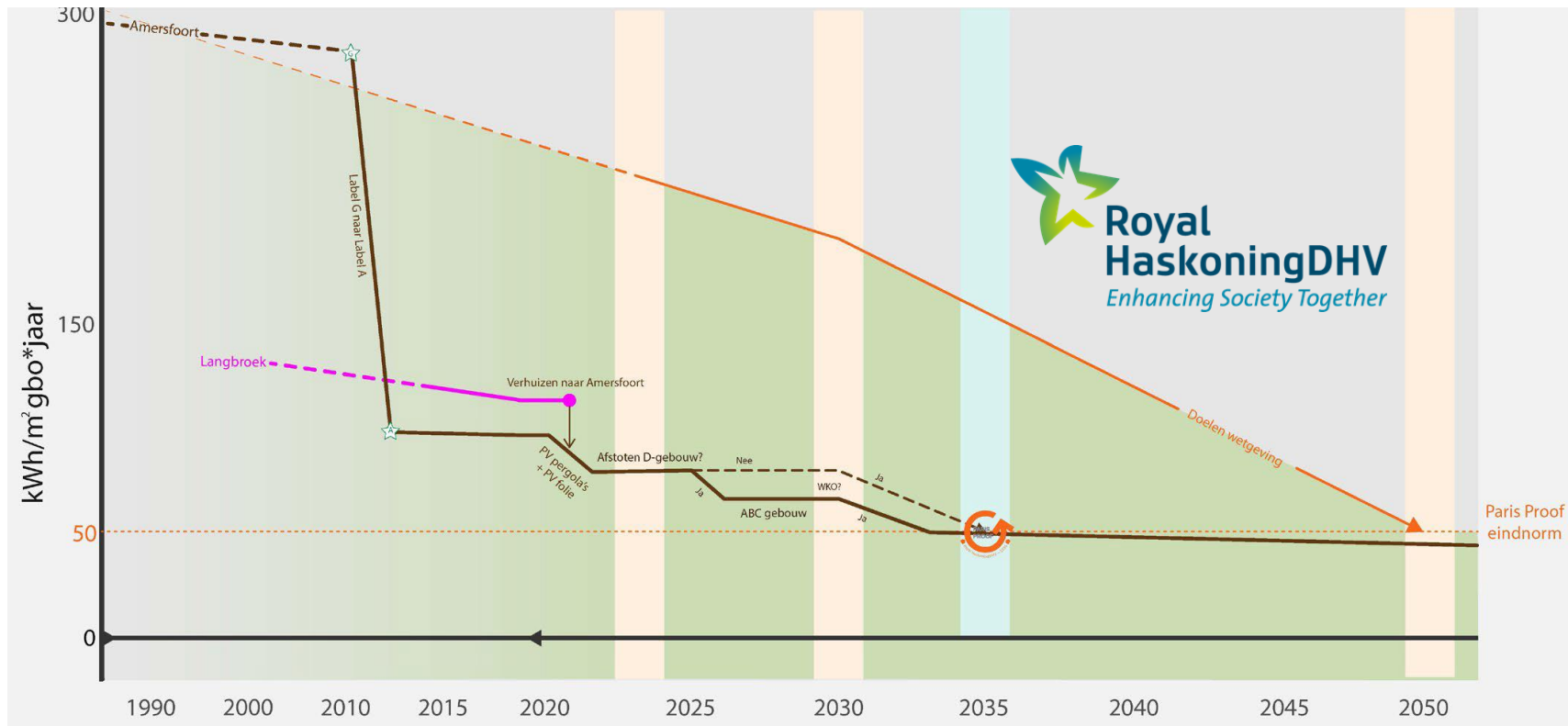

- Actuele status verduurzaming
- Planning concrete maatregelen
- Bijsturen waar nodig

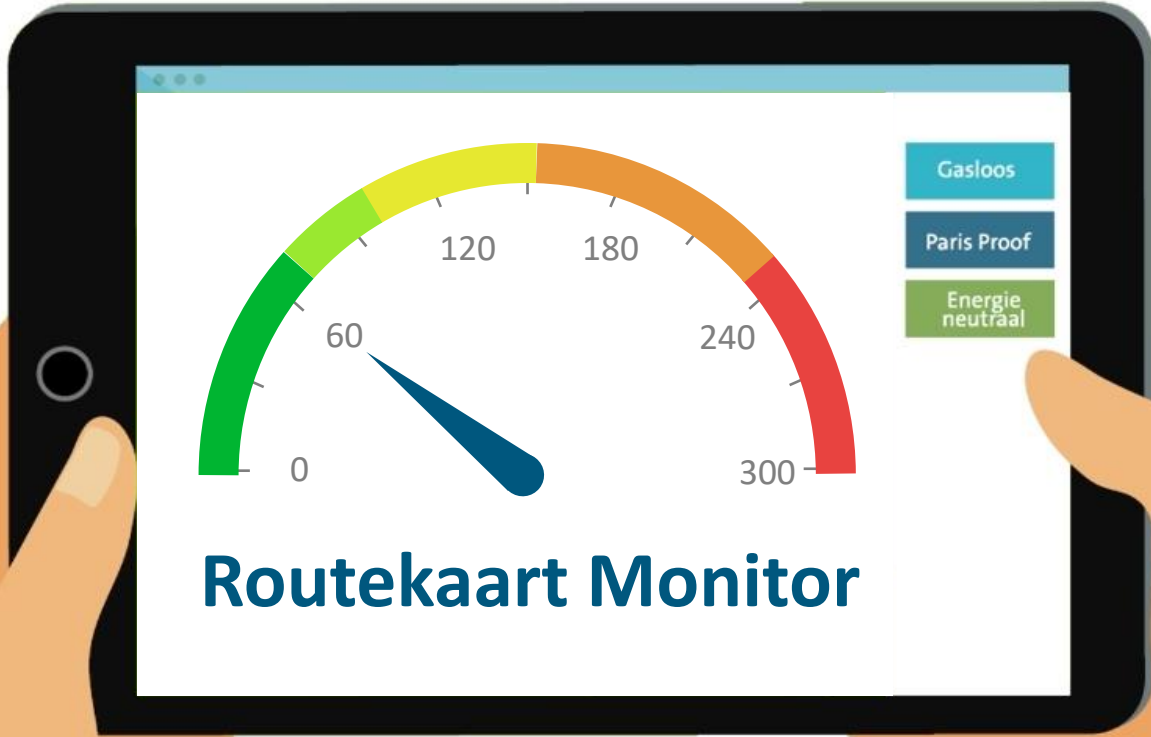
Procesplan bijsturen energietransitie

RHDHV Routekaart: Concrete maatregelen per pand

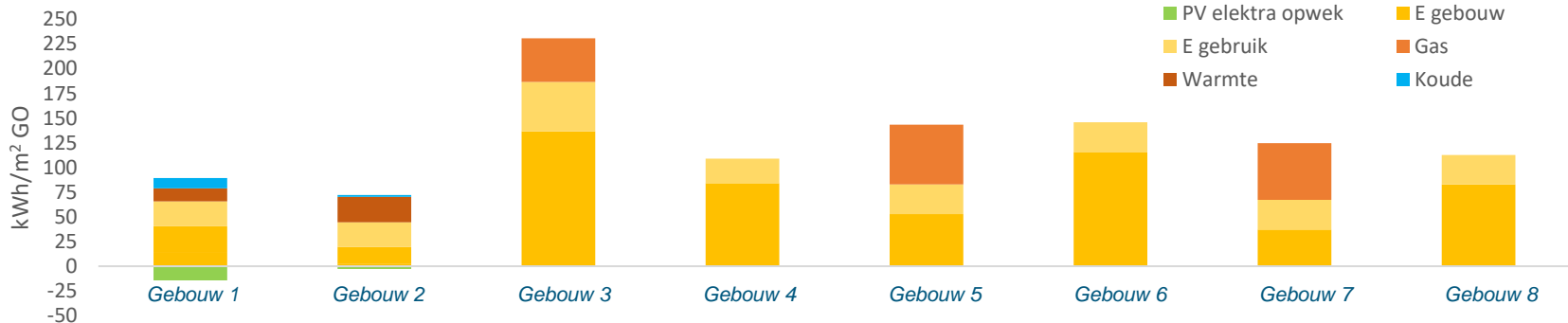

Routekaart Monitor

Laagfrequente monitoring + KPI's

KPI'S

Uitgevoerde maatregelen	22	536	3%
Uitgegeven budget	1.6M	34M	4%
Score huisvestingskwaliteit	7.3	8.2	86%
Conditie MJOP	4	5	90%

*Correctie weerdata

Werkelijke energieverbruik vs. gepland energieverbruik

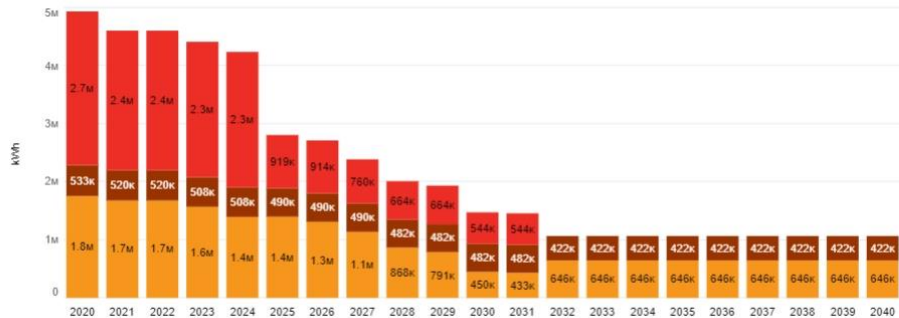
Energieverbruik [kWh/m²GO/jaar]

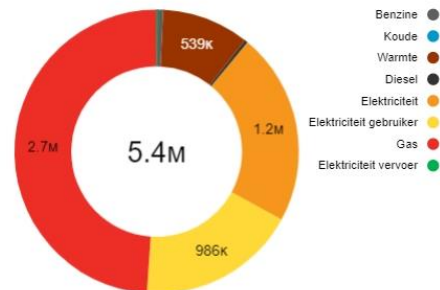
*Correctie weerdata

Monitoren effecten in de tijd

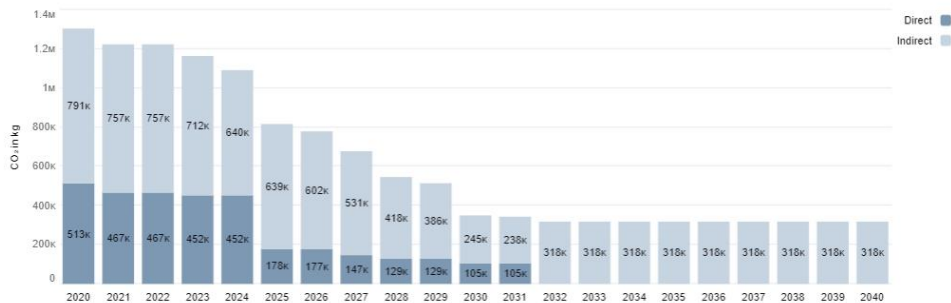
Energieverbruik [kWh/jaar]

Totale energieverbruik [kWh]

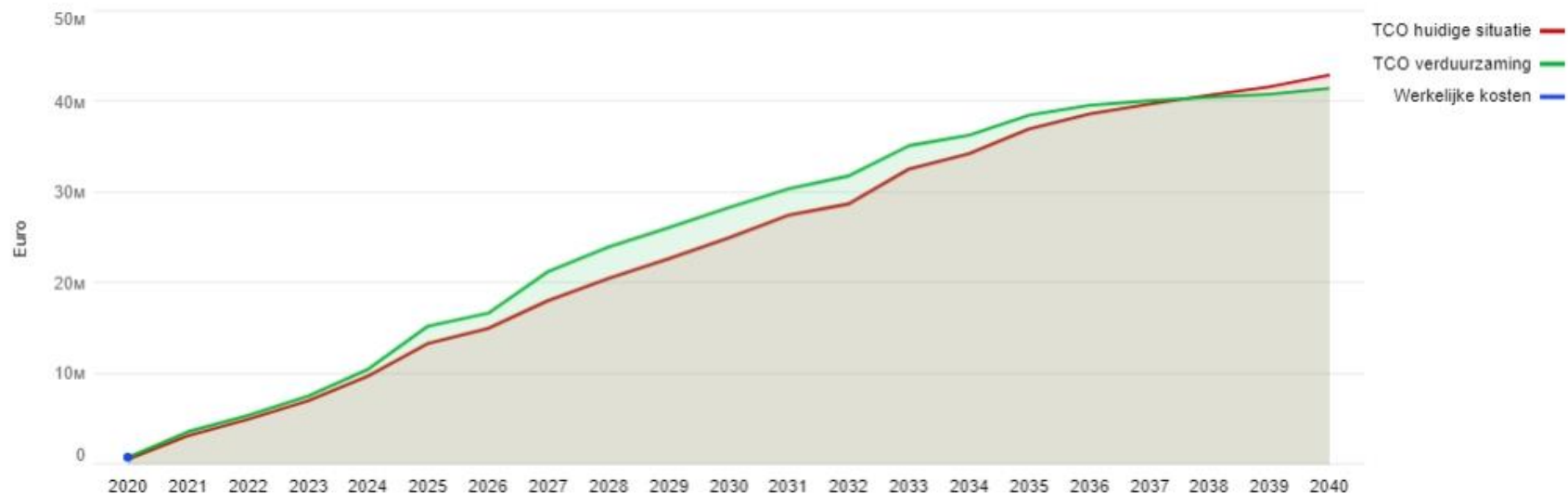

CO₂-uitstoot [kg/jaar]

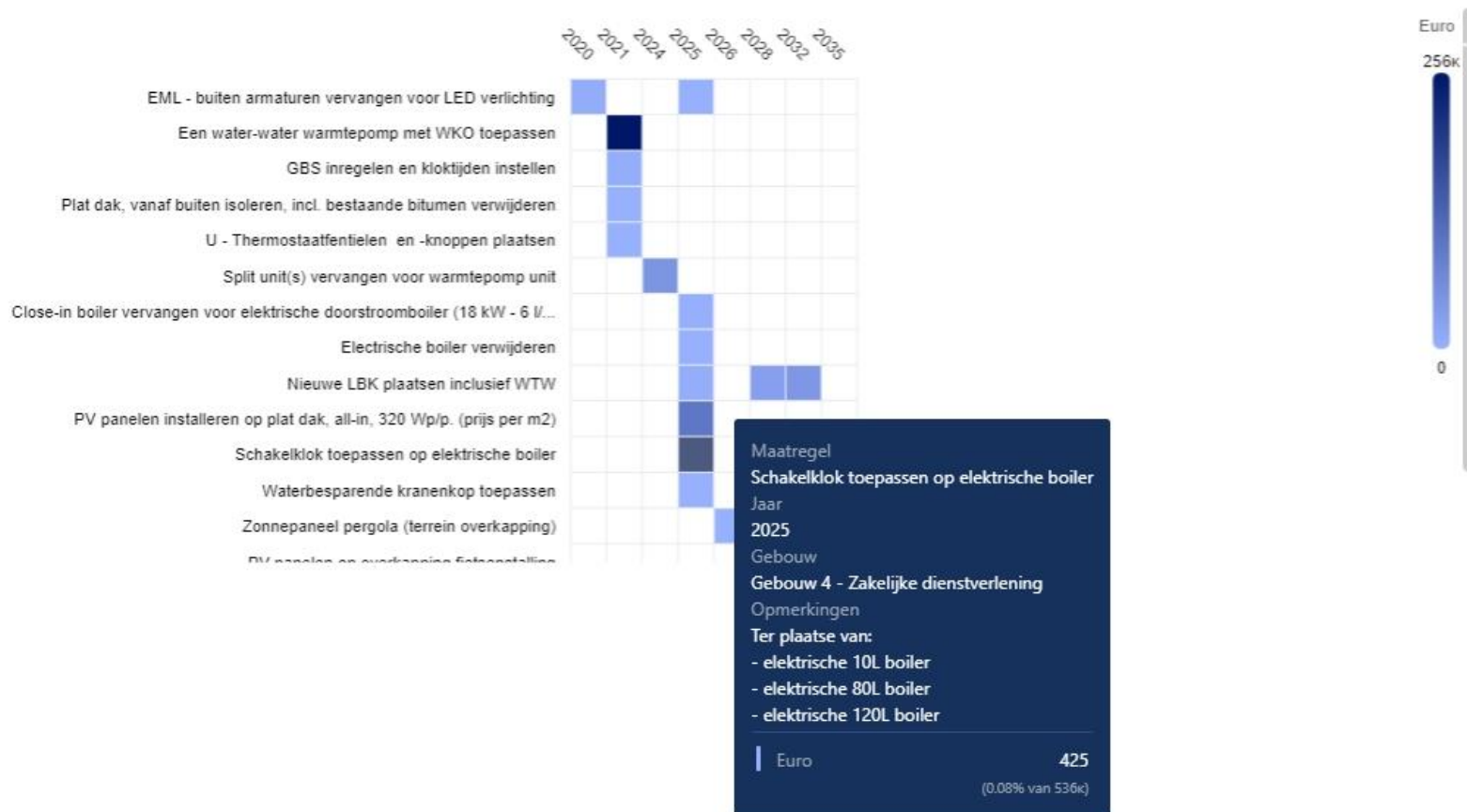

Werkelijke kosten vs. geplande kosten

Total cost of ownership [Euro]

Planning verduurzamings activiteiten

Bijhouden status maatregelen

Jaar	Gebouw	Dienstverlening	Maatregel	1. On Hold	2. To Do	3. Engineering	4. Aanbesteding	5. Uitvoering	6. Gereed
2020	Gebouw 4 - Zakelijke dienst...	EML - buiten armaturen ver...							
2021	Gebouw 4 - Zakelijke dienst...	Een water-water warmtepo...							
		GBS inregelen en kloktijden...							
		Plat dak, vanaf buiten isoler...							
		U - Thermostaatfentielen e...							
2024	Gebouw 4 - Zakelijke dienst...	Split unit(s) vervangen voor...							
2025	Gebouw 4 - Zakelijke dienst...	Close-in boiler vervangen v...							
		EML - buiten armaturen ver...							
		Electrische boiler verwijderen							
		Nieuwe LBK plaatsen inclu...							
		PV panelen installeren op p...							
		Schakelklok toepassen op ...							
		Waterbesparende kranenko...							
2026	Gebouw 4 - Zakelijke dienst...	Zonnepaneel pergola (terrei...							

- Status
- 1. On Hold
  - 2. To Do
  - 3. Engineering
  - 4. Aanbesteding
  - 5. Uitvoering
  - 6. Gereed

jaar

2025

Related_measure__c.Measure__c.Name

Close-in boiler vervangen voor elektrische doorstroomboter (18 kW - 6 l/m)

Status

6. Gereed

Gebouw

Gebouw 4 - Zakelijke dienstverlening

Opmerkingen

ter vervanging van elektrische 10L close-in boiler Daalderop 2,2kW

Telling van Rijen

4

(6,56% van 61)

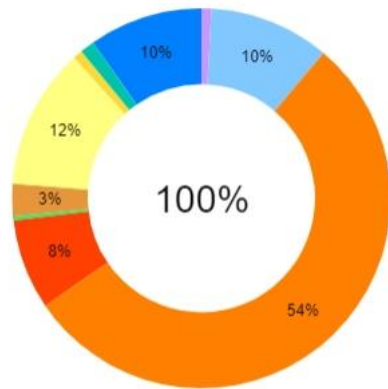
Uniek van Related_measure__c.Measure__c.Name

1

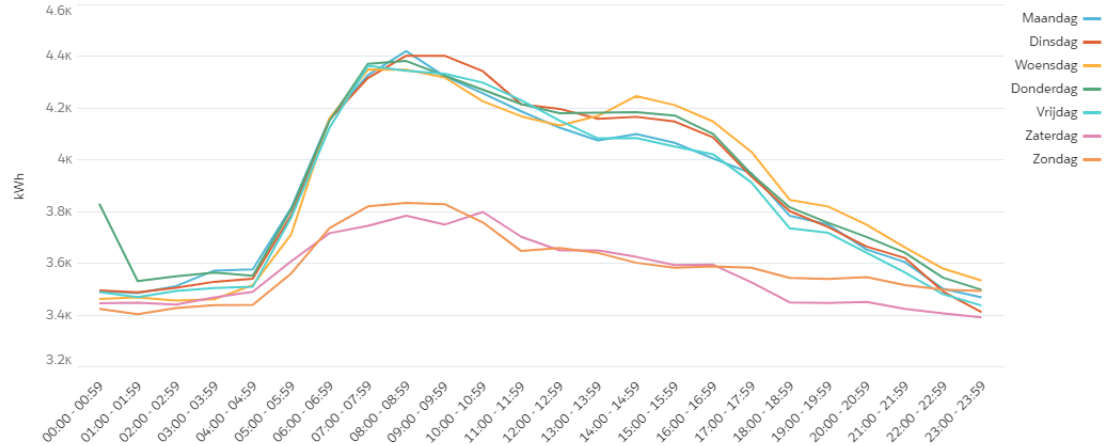
(4,76% van 21)

Hoogfrequente monitoring

Energieposten huidig [%]

Dagelijks gemiddelde verbruik [kWh]

- Grafieken energiedata o.b.v. slimme meters
- Onderverdeling energieposten en energiedragers
- Correctie weerdata

Aandachtspunten

Inrichten energie management

- *Laagfrequente monitoring*
  - Alle panden
  - Energiegebruik corrigeren

- *Hoogfrequente monitoring*
  - Eigendomspannen
  - Slimme meters aansluiten (API)

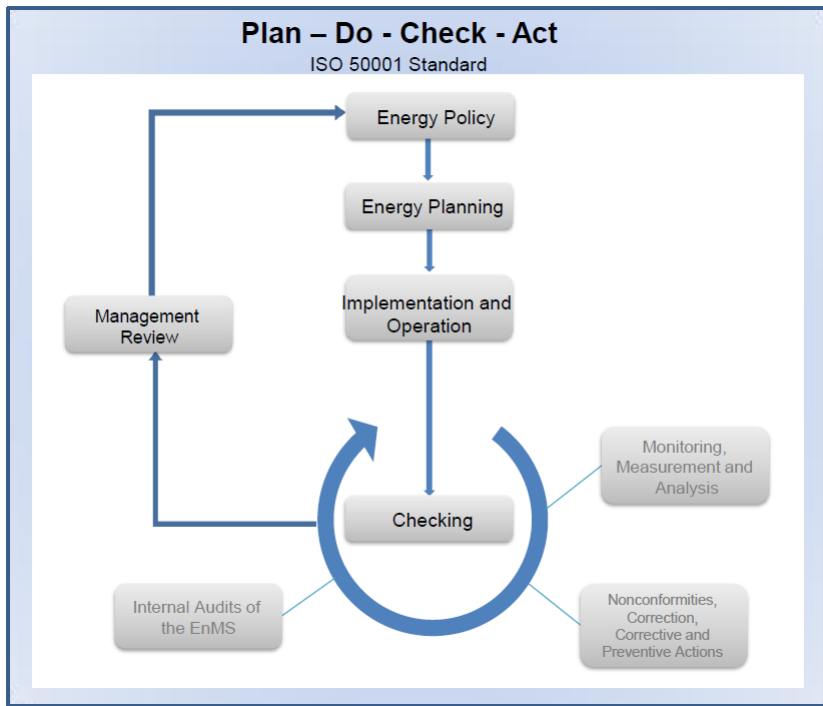
Kansen in verantwoording

- **Intern** | Alle betrokkenen organisatie
- **Extern** | Bevoegd gezag
- **Wetgever** | Vereenvoudiging wetgeving

Samenvattend

- Sturen op werkelijk energiegebruik
- Bewustwording & Bijsturen energietransitie
- Afwegen: Laagfrequent of hoogfrequent

Later | monitoring past in energiemangement ISO 50001

Systematisch Energiemangement en ISO 50001

Aspekten	Activiteiten	Systematische Benadering	ISO 50001
Commitment	Management Responsibility	✓	✓
	Energy Policy	✓	✓
Energy Planning	Legal Requirements	✓	✓
	Significant Energy Users	✓	✓
	Energy Baseline & EnPI's	✓	✓
	Energy Action Plans	✓	✓
Implementation	Training and awareness	✓	✓
	Communication	✓	✓
	Documentation & Control	✓	✓
	Design & Procurement	✓	✓
Checking	Monitoring	✓	✓
	Internal Audits & CAPA	✓	✓
Management Review	Management Review	✓	✓
External Certification	External Audits		✓
	Annual Audits		✓

Enoor - Enerit – www.enoor.nl 30 januari 2014 – Groene ICT & Duurzaamheid – Antropia - Driebergen